

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Moribus aliorum accommodatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

VICTORIA UTI NESCIUS. CAP. XIX.

A Hominem victoria potitum, uti tamen victoria nescientem, intelligere cum vellent, sacerdotes iisdem Congrum & subjectum Polypum pingebant. Qua specie potuisset Annibal figurari, cum frage ea Romanorum ad Cannas edita, Romam oppugnatum ire neglexisset. Ajunt vero, quotiens Polypi cum Congris certamen ineunt, a Congris facile superari: ceterum nullam esse Congris facultatem, ut Polypos depascere valeant, quod illo labore atque lubricitate corporis, qua sunt egregie praediti, morsus hostium effugiant, & mutilatis tantum aliquando flagellis elabantur.

TYRANNUS. CAP. XX.

Quod si hominem Aegypti municipii sui longe principem, sed tyrannica in cives dominatione contentem notare vellent, Polypum & Locustam adpingebant: Locustae siquidem dominationem videntur in Polypos exercere, primasque inter eos obtinere partes, ut apud Horum legitur. Ceterum Aristoteles priores Polypo tribuit, tantoque eum terrori formidinique esse scribit, ut si Locusta Polypum in iisdem retibus esse senserit, praeter metu exanimetur quamprimum extincta, Habet haec Gammari fluvialis similitudinem, longe tamen major atque vastior est, & albicantior, cum Gammari subnigricent: quamquam & nigricantes admodum Locustas in Ligustico mari esse conspexit. Pedes huic utroque ex latere quini, iis adnumeratis, qui in forcipem exeunt denticulatum, octoni vero Gammari. Sed est suus de Locusta locus in crustaceorum commentario.

MORIBUS ALIORUM ACCOMMODATUS.

CAP. XXI.

Pervulgatum vero illud est, ut homo, qui se variis hominum moribus accommodet, sitque omnium, ut Latini dicunt, horarum, per Polypum faxis adhaerentem exprimatur, quem maxime omnium colore mutare constat, iisque similem reddere, quibus appropinquaverit faxis. Huic autem similes esse homines dicimus, qui pro loco & tempore vivendi rationem aucupantur, seque eorum, apud quos degunt, voluntati atque sententiae in omne obsequium praeponunt, omni posthabita ingenuitate. Causam demutationis istiusmodi multi reddere conati sunt, eamque alii voluntariam, alii naturalem, alii coactam tradidere. Voluntariam, quod id astu quodam faciat. Naturalem, quod transmutatum sit ejus corpus. Necessariam, quod praeter metu ita transmutetur, ut homo etiam pro varia cordis concitatione, hoc vel illo colore genas perfunditur. Voluntaria sane reprehendit D. Ambrosius, propterea quod Polypus dolo malo hoc faciat, ut incautos ad se pisces trahat, eosque devoret. Theophrastus id in genuinam quandam animalis ignaviam rejicit, quod ubi consternatus sit tumultu aliquo colorem mutet, ut hominem facere diebamur, unde proverbium illud emanavit, *το κακὸν ἡγεῖται*, *mutatur color ignavi*. Formidolosi enim omnino sunt Polypi, propterea quod admodum frigidi, eaque cum primis demutationis causa perhibetur: id quod apertius Phocilides damnat: quod si ea sit mutationis causa reprehensionem omnino obnoxius videatur. Sedenim plerique veterum ingenium hujusmodi usque adeo approbaverunt, ut etiam proponerent ad imitandum, ea de causa potissimum Ulysem esse habitum sapientem asseverantes, quod versuto esset ingenio praeditus, unde ei apud Homerum *πολυτρόπον* cognomentum, & suavidicus ita suadet Pindarus:

Ποντὶς ἦρεθς χρωτὶ

Μάλιστ' ἰδὸν ποσφάκων

Πάσαις πόλινσιν ὀμιλεῖ.

quam sententiam ita ex commodo transtulimus:

Age age color Polypi

Mentem apparatus optime

In urbe qua velis mane.

Suadet hoc ipsum Theognis, cujus sententia eadem cum Pindarica:

Mentem habes quam multicolor dum cantibus haeret

Polyperi,

Est enim ubi Theognidianus versus ita legitur:

Παλιπῶδ' ἰδὸν ἔχε πολυλόκ' ὅς ποτὶ πέτρῃ

τῇ ποσμιλήσει, τοῖ' ἰδὲν ἐφάνη.

T t 2

Sedenim

Plutarchus in causis naturalibus problemate, cur Polypus colorem mutet ex Homero Iliad.

Id est, mentem habes saepe Polypi, qui protinus illa. Se quibus admovet, saxo colore refert.

